

Jaarverslag 2023

True Animal Protein Price Coalition



TRUE ANIMAL PROTEIN PRICE COALITION

Eerlijke prijzen voor vlees en zuivel

9 augustus 2024



www.tappcoalition.eu

www.futurefoodprice.org

www.tappcoalitie.nl

www.eerlijkevleesprijs.nl

info@tappcoalitie.nl

0031 6 22 40 77 12

Minahassastraat 1, 1094 RS Amsterdam

BERICHT VAN JEROOM REMMERS

CEO VAN TRUE ANIMAL PROTEIN PRICE COALITION



Het was een memorabel jaar! In 2023 hebben de plantaardige eiwitsectoren grote vooruitgang geboekt, terwijl de consumptie van vlees en zuivel in verschillende OECD-landen afnam. Sommige Europese supermarkten en cateringbedrijven startten proefprojecten met 'true pricing' van vlees en zuivel en verlaagden de prijzen van plantaardige vleesalternatieven. Het was een jaar waarin we praktische actie en beleidsverandering volop aanmoedigden, door oplossingen voor te stellen en te implementeren om het wereldwijde voedselsysteem te verbeteren. We gaven opdracht voor het opstellen van een rapport over het belasten van vlees, zuivel en eieren, en het invoeren van subsidies op groente en fruit. Het rapport werd geschreven in het Engels, Frans en Duits en gepresenteerd in het Franse Parlement, in Berlijn en in Brussel.

Het was een jaar waarin de EU-commissie een rapport opstelde over Agri-Food Emission Trading Schemes en grote Europese organisaties (BEUC, EPHA, Eurogroup for Animals) rapporten publiceerden die de EU-commissie aansporen om te beginnen met het beprijzen van voedselproducten, vergelijkbaar met eerdere voorstellen van TAPP Coalitie.

Het was een jaar waarin we lieten zien dat bijna 60 procent van de Duitse, Franse en Nederlandse consumenten bereid is om een hogere en eerlijke prijs (belasting) te betalen voor regulier vlees en reguliere zuivel, om de prijzen van plantaardig voedsel (groente/fruit) en/of biologisch geproduceerd voedsel te verlagen (representatieve Ipsos-enquête).

Het was een jaar waarin we een COP28-verklaring opstelden, ondertekend door drie Afrikaanse klimaatministers, om OECD-landen en China aan te sporen om belasting op broeikasgasemissies in agri-foodsystemen te starten. 160 landen ondertekenden de COP28-verklaring over voedsel en klimaat, en de FAO publiceerde rapporten over verborgen kosten van voedsel en stelde een routekaart op waarin wordt gepleit voor belastingen op voedsel met hoge broeikasgasemissies en subsidies voor gezond voedsel.

Het was een jaar waarin de Nederlandse minister van Landbouw een consumentenbelasting op vlees en zuivel opnam in het ontwerp van het Landbouwakkoord, om boeren zo financieel te belonen voor ecosysteemdiensten: 600 miljoen euro per jaar.

Terugkijkend op deze belangrijke 12 maanden en vooruitkijkend naar wat komen gaat, willen we u van harte bedanken voor uw inzet en steun. Samen zullen we winnen.

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	4
1.1 Naam, vestiging, rechtsvorm organisatie	4
1.2 Omschrijving van de doelstelling	4
1.3 Verslag van de belangrijkste activiteiten	6
1.4 Financiën	16
1.5 Een vooruitblik	16
1.6 Bestuur	17
Jaarcijfers 31-12-2023	18
Begroting 2024	20
Bijlage	21

Bestuursverslag

In dit hoofdstuk staan de doelstellingen en activiteiten van de organisatie beschreven en hoe de organisatie in 2023 hier invulling aan gaf.

1.1 Naam, vestiging, rechtsvorm organisatie

Statutaire naam: Stichting Animal Protein Reduction Coalition (hierna: "TAPP Coalitie" of "de Stichting")

Statutaire zetel: Amsterdam

Oprichtingsdatum: 8 juli 2019

Adres: Minahassastraat 1, 1094 RS, Amsterdam

Rechtsvorm: stichting

KvK nummer 75 33 99 27

RSIN 8602.44.623

TAPP Coalitie is met ingang van haar oprichtingsdatum 8 juli 2019 geregistreerd als Algemeen Nut Beogende Instelling ("ANBI").

1.2 Omschrijving van de doelstelling

De stichting heeft ten doel:

1. het verminderen van de productie en consumptie van veehouderij, producten zoals vlees en zuivel vanwege de gevolgen voor gezondheid, milieu, natuur en dierenwelzijn.
2. het bevorderen dat overheden en bedrijven maatregelen invoeren waardoor consumenten en anderen de 'true price' betalen voor voedingsmiddelen (uit de veehouderij), inclusief externe en maatschappelijke kosten voor gezondheid, klimaat, milieu, natuur en dierenwelzijn.
3. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting beoogt niet het maken van winst.

Om de voorgenoemde doelstellingen te behalen, heeft de Stichting de volgende activiteiten ten doel:

- a. Het vormen van Coalities tussen organisaties op het gebied van onder andere voedsel, gezondheid, milieu, klimaat, natuur en dierenwelzijn voor 'true price' beleids- en prijsmaatregelen voor met name voedselproducten uit de veehouderij.
- b. Het ontwikkelen van effectieve beleidsinstrumenten voor de beoogde verschuiving naar een meer plantaardige eiwitconsumptie, met een focus op financiële instrumenten, maar ook op normering en voorlichting.
- c. Het bevorderen van bewustzijn en draagvlak voor prijsmaatregelen en belastingen voor vlees-, zuivel- en overige voedselproducten, onder andere met het oog op het Parijs Klimaat Akkoord, het verlagen van zorgkosten en het betalen van de 'true price'. Hieronder valt ook het uitbrengen van wetenschappelijke publicaties.
- d. Het promoten van een eetpatroon met minder dan wel zo weinig mogelijk producten van dierlijke herkomst. Hierbij worden vlees, zuivel, eieren en vis afgewisseld met plantaardige gerechten.

- e. Het stimuleren van leiderschap op het gebied van internationale samenwerking gerelateerd aan een Klimaat Akkoord voor de veehouderij sectoren.
- f. Het verminderen en compenseren van negatieve effecten van de mondiale effecten van de consumptie van vlees en zuivel op de planeet en de gezondheid.
- g. Het initiëren en uitvoeren van campagnes.

1.3 Verslag van de belangrijkste activiteiten

Activiteiten

De TAPP Coalitie probeert door middel van projecten, campagnes, samenwerking en lobby bij politieke partijen de voorstellen voor een eerlijke prijs voor dierlijk eiwit op de politieke en publieke agenda te krijgen zodat het draagvlak bij publiek en politiek groeit. Hierbij een overzicht van onze lobbyactiviteiten door het jaar heen en een uitwerking van onze successen in Den Haag en Brussel.

Nederland:

Gedurende het jaar werden ambtenaren van het Ministerie van Landbouw maandelijks gecontacteerd (via telefoon of e-mail en tijdens (online) vergaderingen). Ook was er contact met de LNV minister. Ook vonden meerdere ontmoetingen plaats met politici en leden van het parlement van o.a. VVD, CDA, D66, CU, GL, PvdA, Volt, PVV, BBB en PvdD.

De Nederlandse Minister van Landbouw, Piet Adema, voerde onderhandelingen tot juli 2023 met de landbouw- en voedselsector over stikstof, klimaat- en natuurbeleid voor de landbouwsector. Het doel was eveneens om te komen tot betere financiële perspectieven voor boeren in relatie tot natuur- en milieu opgaven. De TAPP Coalitie is voor enkele vergaderingen uitgenodigd. TAPP heeft het voorstel voor een belasting op vlees dat inkomsten genereert voor boeren en ecosysteemdiensten naar voren geschoven. Dit voorstel werd opgenomen in het Conceptakkoord (zij het in een belangrijke voetnoot over financiering van ecosysteemdiensten). Echter, uiteindelijk hebben de landbouworganisaties het akkoord niet getekend en kort daarna viel de Nederlandse regering. Verwacht wordt dat delen van het Conceptakkoord zullen worden opgenomen in nieuwe regeringsplannen in 2024.

09/05/2023: TAPP Coalitie bood samen met enkele partners drie rapporten aan aan de landbouwexperts van de Tweede Kamer om bij de dragen aan beleidsontwikkelingen. Acht Kamerleden waren aanwezig.



Figuur 1 09/05

05/10/2023: TAPP Coalitie en de Nederlandse Jonge Klimaatbeweging organiseerden een verkiezingsdebat in Den Haag met onder meer debatten over een belasting op vlees, meer steun voor duurzame boeren en 0% btw op groenten en fruit.

Tijdens het verkiezingsdebat dat TAPP Coalitie samen met de Jonge Klimaatbeweging organiseerde, gingen Tweede Kamerleden van BBB, GroenLinks, PvdA, VVD, D66 en PvdD het gesprek aan over de toekomst van het landbouw- en voedselbeleid in relatie tot klimaat en gezondheid. Politici die aan het debat deelnamen waren Cor Pierik (BBB), Thom van Campen (VVD), Tjeerd de Groot (D66), Laura Bromet (GroenLinks-PvdA) en Eva Akerboom (PvdD).



Figuur 3 Snelwegreclame TAPP Coalitie

14/11/2023: TAPP Coalitie heeft een eigen Stemwijzer gepubliceerd op de website. Daarnaast heeft TAPP Coalitie in samenwerking met OPRG in combinatie met de stemwijzer een snelweg-reclamecampagne gelanceerd op zes verschillende locaties in Nederland.

Resultaten van samenwerking met andere stakeholders:

31/02/2023: De Transitie Coalitie Voedsel heeft een brief naar de Nederlandse ministers van Gezondheid en Landbouw gestuurd over voorstellen voor het Nederlandse voedsel beleid. TAPP heeft meerdere passages in de brief (mee)geschreven waaronder belasting op vlees/zuivel een 0% btw op groentes en fruit. Andere partners waren o.a.: WWF, IUCN NL, Green Protein Alliance, en Proveg NL.

Europa:

Op EU-besluitvormingsniveau heeft de TAPP Coalitie aanzienlijke zichtbaarheid en respect verworven als de toonaangevende NGO die zich bezighoudt met 'true pricing' van voedsel en in specifiek vlees en zuivel. Deze erkenning heeft TAPP Coalitie geholpen om zich te positioneren als een geloofwaardige en invloedrijke stem bij het vormgeven van beleid met betrekking tot eerlijke prijsvorming en duurzaamheid in de landbouw- en voedsel sector.

In het eerste en tweede kwartaal van 2023 zijn drie rapporten gepresenteerd in Brussel, Parijs en Berlijn. Het betrof rapporten 'Pay as you eat dairy, eggs and meat' van CE Delft, in opdracht van TAPP Coalitie, in drie varianten: EU-niveau, Frankrijk en Duitsland. De belangrijkste boodschap van de rapporten is hoe de milieukosten per kilogram vlees, zuivel en eieren in Duitsland, Frankrijk en op EU-niveau kunnen worden opgenomen in de prijzen van vlees en zuivel. De meerprijs is zowel uitgerekend voor gangbare als biologische producten. De voorstellen in het CE rapport bleken gesteund te worden door een meerderheid van consumenten in Duitsland, Frankrijk en Nederland, volgens een opinie onderzoek van Ipsos in opdracht van TAPP Coalitie.

23/03/2023: Rapport van CE Delft "Pay as you eat dairy, eggs and meat. Internalising external costs of animal food products in France, Germany and the EU27" overhandigd aan een vertegenwoordiger van de EU Commissie in Brussel.

13/04/2023: Rapporten van CE Delft en IPSOS-consumentenonderzoek werden gepresenteerd in een besloten bijeenkomst in het Franse parlement.

23/05/2023: Rapporten van CE Delft en IPSOS-consumentenonderzoek gepresenteerd in Berlijn die pleiten voor een eerlijke en echte prijs voor vlees en zuivel en lagere kosten voor gezonde, plantaardige voeding.



Figuur 4 Overhandiging rapport aan Wim Debeuckelaere in Brussel

Figuur 5 Overhandiging rapport in Berlijn

14/06/2023: TAPP Coalitie was uitgenodigd in Brussel voor een evenement van de Europese Commissie, waar een conceptrapport werd gepresenteerd over een ETS systeem voor de landbouw sector. De directeur van TAPP Coalitie, Jeroom Remmers, kreeg de kans om het conceptrapport te ondersteunen en erop te reageren. Het scenario dat hij steunde werd ook gesteund door de directeur van de Europese jonge boerenorganisatie CEJA (een ETS voor slachterijen en zuivelfabrieken).

20/06/2023: TAPP Coalitie stuurde een brief aan de EU-commissaris Frans Timmermans en zijn team. In



deze brief uitte TAPP diepe bezorgdheid over twee specifieke voorbeelden van het huidige EU-handelsbeleid die niet overeenkomen met duurzaam klimaatbeleid (o.a. de EU-Mercosur deal en promotie van vlees en zuivel in India).

Projecten, samenwerkingen, onderzoeken en conferenties

TAPP Coalitie doet zelfstandig onderzoek en voert ook praktijkprojecten uit om de effecten en uitvoerbaarheid te onderbouwen van de voorstellen voor het eerlijk beprijzen van dierlijk eiwit. TAPP zoekt daarbij samenwerking met de partners van TAPP en ook met partijen die invloed hebben. Ook draagt TAPP met kennis en kunde bij aan onderzoeken en events van anderen. In 2023 leverde dat de onderstaande highlights op:

IPSOS consumentenpeilingen

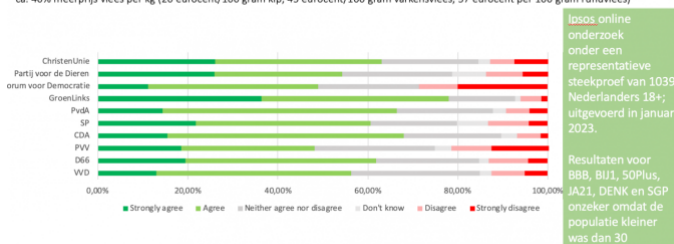
In 2023 lag de primaire focus van TAPP op het uitvoeren van consumentenpeilingen in geselecteerde landen van de Europese Unie in het eerste kwartaal van 2023. Resultaten van IPSOS consumentenonderzoeken uitgevoerd in Duitsland, Frankrijk en Nederland onthulden een significante toename van publieke steun voor hogere vleesprijzen als middel om milieukosten, zoals de uitstoot van broeikasgassen aan te pakken. Opmerkelijk was dat 57,4% van de consumenten in deze landen voorstander was van hogere vleesprijzen, wat een toename van 2,4% betekende in vergelijking met de enquête uitgevoerd door DVJ insights in 2020. Deze resultaten toonden een toename van de publieke steun voor beleidsvoorstellen die worden bepleit door TAPP Coalitie, ondanks externe factoren zoals inflatie en geopolitieke gebeurtenissen die van invloed zijn op de al fors gestegen vleesprijzen.

31/03/2023: Vlees mag duurder worden zegt 68% stemmers CDA, 56% VVD-stemmers en 63% CU. Voor D66, PvdA, GL en SP is dat respectievelijk: 62%, 66%, 78% en 61%. Bij BBB bijna 50%. Uit onderzoek van Ipsos blijkt dat het merendeel van de Nederlandse bevolking (57%) het beprijzen van vlees en zuivel en het goedkoper maken van gezond voedsel steunt. Het onderzoek van Ipsos, in opdracht van TAPP Coalitie, bestond uit 1039 representatieve Nederlanders van 18 jaar en ouder. Voorwaarde voor het beprijzen van vlees en zuivel is wel dat er tevens een 0 procent btw-tarief komt voor gezond en duurzaam geproduceerd voedsel (meer dan alleen groente en fruit). Ook moeten er dan financiële compensaties komen voor lagere inkomens en meer subsidies voor duurzame boeren. De steun voor TAPP is gegroeid van 49% in 2021 naar 57% in 2023. Dit is bijzonder omdat vleesprijzen nu heel hoog zijn.

Veel steun voor een milieubelasting op vlees, mits boeren geld krijgen, gezond voedsel goedkoper wordt en lage inkomens compensatie krijgen

Ipsos: Meerderheid 57% eens met 'eerlijke vleesprijs', in samenhang met goedkoper gezond voedsel en compensatie boeren/lage inkomens

ca. 40% meerprijs vlees per kg (20 eurocent/100 gram kip, 45 eurocent/100 gram varkensvlees, 57 eurocent per 100 gram rundvlees)



Ipsos online onderzoek onder een representatieve steekproef van 1039 Nederlanders 18+; uitgevoerd in januari 2023.
Resultaten voor BBB, BU1, 50Plus, JA21, DENK en SGP onzeker omdat de populatie kleiner was dan 30

Figuur 6

Internationale coalities

Vijf Europese coalities zijn gevormd om 'true pricing' op Europees level te ondersteunen. De campagne voor True Pricing van TAPP Coalitie heeft aandacht van coalities die bestaan uit NGOs en ander bedrijven. De coalities opereren vanuit Brussel en vestigen aandacht voor true pricing beleid van vlees en zuivel. Deze prestaties weerspiegelen de vooruitgang die is

geboekt bij het bevorderen van de doelstellingen van de subsidie en het bevorderen van duurzame voedselsystemen. De coalities zijn gevormd met:

1. European Environment Bureau (EEB)
2. European Alliance for Plant-based Foods (EAPF)
3. Bureau Européen des Unions de Consommateurs (BEUC)
4. Eurogroup for Animals

Coalities

Met de steun van Porticus is TAPP Coalitie een geassocieerde, maar zeer actieve partner geworden van EEB in de werkgroepen voor landbouw en voedsel en begroting/financiën. TAPP nam deel aan discussies over concept positiepapers van EEB om ervoor te zorgen dat EEB belangrijke beleidsvoorstellen aannam die worden ondersteund door TAPP Coalitie met betrekking tot het verminderen van vlees-/zuivelconsumptie en prijsbeleid. TAPP was hierin succesvol en in oktober 2022 schreef EEB in hun positiepaper “Hungry for Change” over het kader voor duurzame voedselsystemen over het belang van beleid ter vermindering van vleesconsumptie en fiscaal beleid. Ook werd toegezegd in 2024 een Position Paper op te stellen over een EU ETS voorstel voor de landbouw.

De EAPF is een van de partnerorganisaties van de TAPP Coalitie. In hun positiepaper van juli 2021 voor de Sustainable Food System Law schreven ze ook over het belang van de juiste fiscale prikkels voor zowel plantaardige eiwitten (lagere tarieven) als dierlijker eiwitten (hogere tarieven).

BEUC is de grootste Europese consumenten organisatie. TAPP Coalitie heeft contact opgenomen met beleidsadviseurs, die positief staan tegenover de missie en de voorstellen van TAPP Coalitie. In een BEUC-factsheet, uitgebracht in januari 2023, over een duurzaam voedselsysteem is hun eerste doelstelling om duurzaam en gezond voedsel de meest betaalbare keuze te maken.

Eurogroup for Animals is het grootste Europese netwerk voor dierenwelzijn organisaties. Veel van de Nederlandse dierenwelzijn organisaties zijn partner en TAPP Coalitie heeft in het verleden vaak contact opgenomen met de Eurogroup. In april 2023 publiceerden ze een rapport over de ‘true price’ van dierlijke voedingsproducten, inclusief de externe kosten voor het milieu, de volksgezondheid en het dierenwelzijn. Ze zijn begonnen met beleidsbeïnvloeding richting de Europese Commissie.

De European Public Health Alliance (EPHA), BEUC, en Eurogroup for Animals publiceerden een gezamenlijk rapport ‘Who decides what you eat’ op 28 juni 2023 in Brussel, samen met nog een SAPEA wetenschappelijk rapport. Beide rapporten benadrukken het belang van ‘true pricing’ van voedselproducten, inclusief de externe kosten.

5. European Public Health Alliance (EPHA)

COP28 Dubai

COP28, Dubai: Climate Agreement on Food & Farming, Side events en 3 persconferenties (November/December)

Tijdens de COP28 conferentie eind 2023 heeft TAPP deelgenomen aan online meetings van wereldwijde klimaat- en voedsel organisaties van NGO’s die samen consumptiepatronen

willen veranderen wat onder andere op de agenda staat van de UN Climate Summit COP28. De tijd en moeite hebben veel succes opgeleverd tijdens de COP29 Klimaat conferentie.

TAPP heeft met hulp van diverse partijen een side event over financiën en fiscale incentives in agri-food georganiseerd. Tijdens dit panel sprak Thomas Lingard (Head of Sustainability Unilever) en Jeroom Remmer met Dieuwertje Wallaart (JKB) over de klimaatbeprijzing in voedselsystemen. De voor- en nadelen en suggesties tot actie kwamen aan bod.

Een tweede, officieel COP28 UNFCCC gefaciliteerd panel is georganiseerd door TAPP Coalition, FAIRR/Jeremy Coller Foundation and Citizens' Climate Education Corp over nieuwe financiële mechanismes, prijzen en subsidie strategieën om voedselsystemen te transformeren en klimaatdoelen te behalen.

Tijdens de COP28 heeft TAPP Coalitie een brief opgesteld voor ministers van 38 OECD landen en China om hen aan te dringen minder vlees te consumeren door vlees te belasten en heffingen deels te gebruiken voor het nieuwe Loss and Damage Fund. De brief was ondertekend door drie Afrikaanse ministers (Congo, Nigeria en Uganda) en kan gezien worden als groot succes voor de TAPP Coalitie.



Figuur 7

True price pilots

In juli 2023 had de Duitse supermarkt keten Penny een bewustwordingsweek voor de true pricing van producten (inclusief vlees en zuivel) waar consumenten de 'echte prijs' van producten moesten betalen. Dit was voor vlees en zuivel bijna de dubbele prijs. Gevolg was een forse daling van de verkoop. De vega schnitzel die maar een beetje duurder werd, werd desondanks juist vaker verkocht. TAPP Coalitie heeft dit voorbeeld gedeeld met Nederlandse supermarkten en gevraagd om vergelijkbare True Price Weeks uit te voeren.

Samen met de partners GreenDish, Caring Doctors en Studentenverenigingen heeft TAPP een voorstel opgesteld voor een Convenant voor Catering, Gezondheid en Klimaat om het

cateren van true price vlees en zuivel en het goedkoper maken groente, fruit en veganistische maaltijden aan te moedigen.

Penny True Pricing

Bij de proef van Penny worden kosten voor milieuschade doorberekend, wat heeft geleid tot prijsverhogingen voor diverse producten. De CEO van Penny Market benadrukt dat huidige prijzen niet de werkelijke impact van voedselproductie weerspiegelen. De prijsverhoging is gebaseerd op factoren zoals methaanuitstoot door vee en CO₂-uitstoot van machines. Ook wordt gekeken naar pesticiden gebruik en de effecten op bodem en grondwater. Dit experiment, in samenwerking met de Universität Greifswald en de Technische Hochschule Nürnberg, vindt plaats in alle 2.150 filialen van Penny Market. De extra opbrengsten worden gedoneerd.

De producten variëren van biologisch tot niet-biologisch, waaronder vruchtenyoghurt, kaas, mozzarella en worst. Wetenschappers berekenden de 'echte prijs' op basis van vier factoren: klimaat, water, bodem en gezondheidseffecten. Deze benadering neemt kosten mee zoals broeikasemissies, waterverbruik, bodemverontreiniging en gezondheidseffecten.



Symposium onderzoek WUR gezondheidseffecten van vlees

11/04/2023: Het onderzoeken van WUR naar de gezondheidseffecten van vlees werd gestart en gefinancierd op initiatief van TAPP en de Vegetariërsbond. TAPP en de Vegetarische Unie zaten hielen toezicht over de operatie. Het rapport "Consumer health: True pricing method for agri-food products" van WUR werd op 11 april 2023 overhandigd aan een vertegenwoordiger van het Ministerie van Landbouw en besproken met een aantal experts en parlementsleden tijdens een evenement in Nieuwspoort.



Figuur 9 Presentatie WUR-True Price rapport in Nieuwspoort

Gezondheidskosten 7,5 euro per kg overconsumptie van rood vlees en 4,3 euro per kg bewerkt vlees volgens WUR/True Price

In het onderzoek is gekeken naar de medische kosten van de aan vleesconsumptie gerelateerde ziekten. Deze kosten, € 0,65 miljard euro per jaar, worden nu door de samenleving als geheel gedragen en via de steeds hoger wordende zorgpremies voor iedereen. Zouden de kosten worden neergelegd bij de consument als gebruiker en veroorzaker, dan zou de kiloprijs in de winkel – bij overconsumptie - met € 7,50 (rood vlees) en € 4,30 (bewerkt vlees) stijgen. Dit is een conservatieve schatting, waarin de gezondheidskosten bij de productie van vlees, zoals besmettelijke dierziekten, stikstof en fijnstof niet zijn meegenomen. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Vegetariërsbond en TAPP Coalitie. De kosten van eerder onderzoek door deze organisaties bedroegen gemiddeld € 5,70 (rund- en bewerkt vlees) € 4,50 (varkensvlees) en € 2,00 (kip) per kilo.

TAPP Coalitie, de Vegetariërsbond en Caring Doctors steunen de recente voorstellen uit het rapport van Rob Jetten (IBO rapport over beprijzen klimaatbeleid). Ook in dit rapport is sprake van een heffing op vlees en zuivel. Hierin zijn dezelfde tarieven voor vlees genoemd als in het TAPP plan (prijs inclusief externe milieukosten van vlees). Het WUR rapport werd dinsdagavond 11 april gepresenteerd in Nieuwspoort (perscentrum Tweede Kamer) en aangeboden aan Renze Brouwer (Ministerie LNV, programmamanager Nationale Eiwitstrategie).

Communicatie en Persmomenten

Nieuwsbrieven

In 2023 zijn er in totaal 4 Nederlands nieuwsbrieven uitgebracht. In het Engels waren dit er 3. Deze zijn verspreid naar alle abonnees en het partnernetwerk. De Engels nieuwsbrief heeft 2082 abonnees en de Nederlandse nieuwsbrief 1654 abonnees (per 01-01-2024).

Publiciteit

We geven hieronder een paar voorbeelden aan van de media coverage die met free publicity is bereikt. Zo hebben diverse grote Duitse dagbladen en enkele radio stations de rapporten gemeld die we presenteerden in Berlijn in mei 2023 waardoor miljoenen Duitsers hierover geïnformeerd raakten: <https://tappcoalition.eu/nieuws/20323/germans-want-to-pay-more-for-animal-proteins--when-plantbased--healthy-food-will-become-cheaper>. Ook via dagbladen en TV in Frankrijk, België en Nederland werd een miljoenen publiek bereikt.

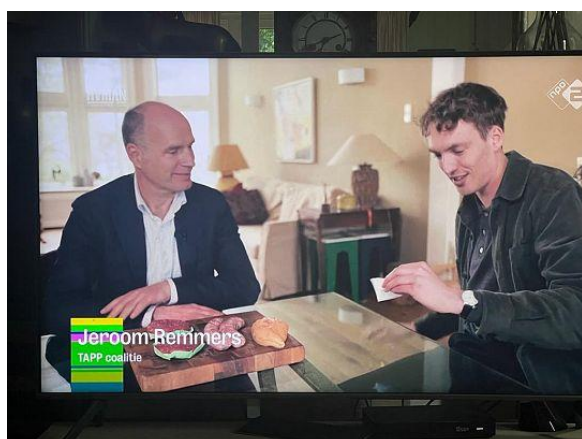
11/04 TV/Radio en andere nieuwsoutlets aandacht voor het WUR rapport over gezondheid en vlees.

- TV: EenVandaag, Hart van Nederland, Op1.
- Radio: NPO Radio 1.
- Dagbladen papier: Voorpagina AD, Voorpagina Stentor (Gelderlander, BN de Stem), Parool.
- Diverse media online.

23+24/05: Duitse media aandacht voor CE Delft rapport en IPSOS-consumentenonderzoek.

- Radio: DeutschlandFunk
- Krant: Saarbruecker Zeitung, Die Tageszeitung, Topagrar, Neues Ruhrwort

31/05 TV-optreden omroep HUMAN (NPO). Jeroom Remmers drie minuten over de eerlijke vleesprijs.



Figuur 10 Jeroom Remmers tijdens de uitzending van HUMAN

01/06 Opiniestuk in het Financieel Dagblad: Jeroom Remmers en Jan Terlouw: “Eerlijke prijs vlees en zuivel ontbreekt in het concept-landbouwakkoord”.



Figuur 11 Opiniestuk Financieel Dagblad Jeroom Remmers en Jan Terlouw

Sociale Media

Het aantal volgers per (26/02/2024)

LinkedIn (NL)	1000
LinkedIn (ENG)	142
Facebook (ENG)	376
Facebook (NL)	388
Instagram (NL)	745
Twitter/X (NL/ENG)	337

Partners van de TAPP Coalitie

De partners van TAPP Coalitie spelen een cruciale rol in het werk van de coalitie. Het is immers zo dat hoe meer partijen met een achterban de TAPP Coalitie vertegenwoordigt, hoe groter het effect zal zijn. Deze partners dragen op financieel of inhoudelijk vlak bij aan het werk van TAPP, en sommigen zijn ook betrokken bij de lobbyactiviteiten en van de coalitieprojecten. De TAPP Coalitie streeft ernaar om jaarlijks te groeien en is actief op zoek naar partners die de doelstellingen van de coalitie delen.

In 2023 waren de onderstaande partners aangesloten bij de TAPP Coalitie. De TAPP coalitie spreekt met deze partners namens een achterban van 0.6 miljoen mensen.

Nieuwe partners in 2023: Oatly, Redefine Meat, Better Food Foundation USA, Green Protein Alliance, ToekomstProef, Stichting Duurzame Gronden, Vegetarian Society Portugal.

TAPP heeft zich aangesloten bij de organisatie: European Environmental Bureau (EEB) als actieve partner en het Climate Action Network Europe. Daarnaast is TAPP partner geworden van de Dutch Green Protein Alliance en de Climate Resilient Food System Alliance (een organisatie die verschillende UN organisaties and partners verenigt).



1.4 Financiën

Voor onze jaarcijfers verwijzen wij graag door naar onze jaarafrekening die als Financieel Jaarverslag 2023 en gecontroleerd door een accountant binnenkort te vinden is op onze website: <https://www.tappcoalition.eu> (annual reports).

De TAPP Coalitie heeft eind 2023 een resultaat behaald van –2.012 euro.

Het vermogen en resultaat van TAPP Coalitie gedurende 2023 is voornamelijk opgebouwd uit inkomsten, fondsenwerving, subsidies en partnerbijdragen.

TAPP Coalitie heeft geen middelen belegd, maar als dit in de toekomst het geval zou zijn, hanteert zij een risicomijdend beleggingsbeleid. Voor zover de geworven fondsen niet direct worden besteed aan de geformuleerde algemeen nuttige doelstellingen, worden de fondsen niet belegd in financiële instrumenten met enig beleggingsrisico, maar uitsluitend in liquiditeiten (spaarrekeningen en deposito's) waarop, indien van toepassing, renteopbrengsten worden genoegeerd.

1.5 Een vooruitblik

Het jaar 2024 wordt zowel in Europa een spannend jaar (EU-verkiezingen in juni) als in Nederland, waar een nieuwe regering gevormd gaat worden, nadat het parlement een ruk naar

rechts heeft gemaakt. Dit zal vermoedelijk ook op EU niveau gebeuren, waardoor het moeilijker zal worden doelen die TAPP Coalitie nastreeft te realiseren. Anderzijds blijft er maatschappelijk een heel groot draagvlak voor het aanscherpen van klimaat- en milieubeleid in de landbouw, als boeren het ook mogelijk gemaakt wordt dit te kunnen uitvoeren. De voorstellen van TAPP Coalitie zouden daarom een brug kunnen slaan tussen protesterende boeren en de kritische milieubewuste burgers. Ook biedt de crisis op het gebied van bestaanszekerheid en hoge voedsel- en energieprijzen een kans dat gezond en klimaatvriendelijk voedsel in prijs wordt verlaagd, via bijvoorbeeld belasting aanpassingen of prijsbeleid bij supermarkten.

We gaan dit jaar:

- Het 5-jarige bestaan van TAPP Coalitie vieren met een Lustrum Congres in mei in Amsterdam!
-
- Druk zetten op Europees beleid om een Emissiehandelssysteem door te voeren voor slachterijen en zuivelfabrieken om een eerlijkere prijs voor vlees en zuivel te realiseren.
- Druk blijven zetten op supermarkten om Eerlijke Prijs projecten te organiseren op verscheidene locaties vergelijkbaar met de 'true cost week' van supermarkt keten Penny in Duitsland, en de true price pilots met koffie in drie AH to Go's in Nederland.
- Enquêtes realiseren om de politiek duidelijk te maken dat een eerlijke prijs voor vlees en zuivel geen onpopulaire maatregel is en een brede steun geniet, in Nederland en internationaal.
- Druk zetten op internationale organisaties om de oproep voor eerlijke beprijzing te versterken.

Samen kunnen we een wereld realiseren die goed is voor ons, de dieren, en het milieu.

Dit zijn onze impact indicatoren voor 2024:

- In minstens 1 EU-lidstaat wordt een (wets)voorstel voor beprijzing van vlees en/of zuivel ontwikkeld en gesteund door een meerderheid van politieke partijen.
- Er is onderzoek in uitvoering van een eerlijke prijs voor vlees en/of zuivel en fondsvorming voor twee EU-landen.
- Europese Commissie en/of het Europese Parlement doen een voorstel voor CO2-prijsbeleid in de agri-food sector (2040 klimaatdoelen).
- Nieuwe true pricing concepten voor vlees of zuivel zijn op de markt gebracht als een pilot project in minstens 2 EU landen.
- De roep om belastingen op vlees of CO2 beprijzing in de landbouw in OECD landen en China neemt internationaal gezien toe, ook vanuit ontwikkelingslanden.

1.6 Bestuur

Het bestuur van de Stichting bestaat uit 3 statutaire bestuursleden, i.e. de voorzitter, secretaris en penningmeester. Daarnaast zijn er algemene bestuursleden. De bestuurders zijn onbezoldigd. Bestuursleden zijn eind 2023:

- Voorzitter: Peter Haring (statutair)
- Secretaris: Edwin Bark (statutair)

- Penningmeester: Linda Herms (statutair)
- Algemeen bestuurslid: Maarten Tuinhof
- Algemeen bestuurslid: Sandra Beuving
- Algemeen bestuurslid Guusje van Tienhoven

Het bestuur en de organisatie worden geadviseerd door de Raad van Advies. Voorzitter van de Raad van Advies is prof. Jaap Seidel, hoogleraar voeding en gezondheid aan de VU. De partners van de Coalitie zijn tevens lid van de Raad van Advies. Daarnaast bestaat de Raad uit experts uit diverse sectoren (bijv. gezondheid, wetenschap, voeding, retail). Gedurende 2023 hebben vijf bijeenkomsten plaatsgevonden van het bestuur van de TAPP Coalitie en vier bijeenkomsten met de Raad van Advies. In 2023 vonden ook vier bijeenkomsten plaats van de International Advisory Board, voorgezeten door Gerben-Jan Gebrandy, voormalig lid van het Europees Parlement, of door de voorzitter van het bestuur, Peter Haring.

Jaarcijfers 31-12-2023

Hieronder zijn de financiële resultaten opgenomen zoals goedgekeurd door het bestuur op 23 januari 2023. De uitgebreide balans, winst- en verliesrekening zullen in een separaat financieel jaarverslag worden opgesteld, die te vinden is bij [tappcoalitie.nl/over ons/jaarverslagen en beleid](http://tappcoalitie.nl/over-ons/jaarverslagen-en-beleid). Deze financiële jaarcijfers zijn onderhevig aan een accountantscontrole en worden na goedkeuring gepubliceerd.

Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten
Partnercontributie		€ 35.723
Subsidies		€ 139.628
Donaties		€ 1.416
Loonkosten	€ 113.705	
Reis- en verblijfkosten	€ 1.765	
Administratiekosten	€ 4.500	
Overige algemene kosten	€ 3.747	
Reclame en drukwerk	€ 1.111	
Telefoon en internet	€ 1.262	
Onderzoek	€ 4.315	
Evenementen/conferenties	€ 22.324	
Externe communicatie	€ 18.590	
Overige advieskosten	€ 7.460	
Resultaat	€ 178.779	€ 176.767
Netto resultaat	- 2.012 EUR	

Toelichting op resultaten

Partnerbijdragen worden door TAPP Coalitie besteed aan alle activiteiten van TAPP Coalitie, conform de geformuleerde doelstellingen. De middelen ontvangen uit gerichte subsidies zijn besteed conform het doel van de betreffende subsidies. TAPP Coalitie heeft geen uitgaven gedaan die niet conform haar doelstellingen zijn. Omdat TAPP Coalitie slechts een beperkt resultaat heeft behaald in 2023, zijn in 2023 geen financiële middelen gestald in specifieke reserves of fondsen. De voornaamste gedurende geheel 2023 ten behoeve van de doelen van de Stichting ontvangen bedragen enerzijds en gemaakte kosten anderzijds, zijn partnerbijdragen, subsidies en donaties van ongeveer EUR 113k respectievelijk kosten voor salarissen, voor evenementen en conferenties van EUR 22k en overige kosten voor communicatie van EUR 18k en overige advieskosten van EUR 7k.

Goede doelenfondsen

TAPP Coalitie heeft in 2023 subsidies ontvangen van het Gieskes Strijbis Fonds, Porticus, Triodos Fonds, Iona Stichting en de Jeremy Coller Foundation, ten behoeve van het behalen van een aantal specifieke doelstellingen, zoals het in de Internationale, Europese en Nederlandse politiek agenderen van de noodzaak van beleidsmaatregelen die ervoor zorgen dat de werkelijke prijs van dierlijke eiwitten wordt gerepresenteerd. De ontvangen subsidies hebben onder meer de inzet van TAPP werknemers mogelijk gemaakt om deze activiteiten te realiseren. Daarnaast is in 2023 met de subsidies gewerkt aan diverse events (o.a. Den Haag, Parijs, Brussel, Berlijn, Dubai, COP28). De voornaamste subsidieverstrekkers van TAPP in 2023 zijn:



De bestedingen van de goede doelen die in 2023 zijn ontvangen als gerichte subsidies, zijn als volgt verantwoord.

Subsidies	
Porticus	€ 50.000
Gieskes Strijbis Fonds	€ 70.000
Triodos Foundation	€ 8.000
Iona Foundation	€ 8.000
Overige goede doelen	€ 3.628
Totaal	€ 139.628

Uitgaven conform subsidiedoelstellingen	
Onderzoek	€ 4.315
Loonkosten	€ 72.014
Evenementen/Campagnes (incl. externe communicatie)	€ 37.598
Totaal	€ 139.409

Gedekt door overige opbrengsten

€ 780

Werknemers

TAPP Coalitie heeft 2 werknemers in dienst.

Begroting 2024

Begroting 2024		
Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten
Partnercontributie		22.000
Subsidies		120.000
Donaties		2.250
Loonkosten	78.000	
Reis- en verblijfkosten	1.500	
Administratiekosten	4.500	
Overige algemene kosten	2.000	
Reclame en drukwerk	1.000	
Telefoon en internet	1.000	
Uitgaven onderzoek	10.500	
Uitgaven evenementen/conferenties	16.000	
Uitgaven externe communicatie	15.000	
Overige advieskosten	14.500	
Resultaat	250	

144.250

Bijlage

The TAPP Coalition is working to contribute to the Sustainable Development Goals (SDGs) numbers 1, 2, 3, 5, 11, 12, 13, 15, 16 and 17.



SDG goal	Focus and link with this programme
1 No poverty	<p>The Stern Review's main conclusion in 2006 (adopted later by the UN) is that the benefits of strong, early action on climate change far outweigh the costs of not acting. So reducing GHG-emissions (including from meat consumption and production) will benefit global economies; without GHG emission reductions, economies will be harmed more and global poverty may increase as a result. According to CE Delft Consultancy (2019) net welfare benefits of European meat taxes are 8,8 billion euro per year. According to Oxford University, reducing (red/processed) meat consumption will lead to lower health care costs. https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0204139</p> <p>According to World Bank (2020), eating less meat (and sugar/processed food) will lead to lower costs for obesity; this will benefit the poor people in societies the most. https://tappcoalition.eu/nieuws/13251/world-bank-asks-governments-to-introduce-taxes-on-unhealthy-food-like-processed-meat</p> <p>The global increase of meat production involves an increase of global animal feed production (eg soy), leading to higher food prices as (fertile) global agricultural land surface is limited. So, higher food prices caused by (global) higher meat consumption levels can lead to poverty.</p> <p>Tapp Coalition advocates for (fiscal) subsidies for vegetables and fruits and for financial compensations for the 30% poorest households in high income countries, if meat products in high income countries would be taxed. So also the poor can still eat meat, if meat prices will rise for health or climate reasons.</p>

2 Zero hunger	Consuming fewer animal products could reduce world hunger and poverty. The United Nations World Food Council estimates that transferring 10-15 percent of cereals fed to livestock to humans is enough to raise the world's food supply to feed the current population. In addition, the International Food Policy Research Institute estimates that reducing the amount of meat consumed by 50 percent in high-income countries could result in 3.6 million fewer <u>malnourished children</u> in developing countries. Source: https://borgenproject.org/eating-less-meat-can-reduce-poverty/
3 Good health	According to WHO red and processed meat consumption can have negative health impacts; according to the World Bank (2020 report on obesity), obesity is caused by eating too much unhealthy food products, including meat (source: EAT-Lancet report 2019). According to an Oxford University report, introducing meat (health) taxes in 10 large EU countries, will lead to less health care costs of 9 billion euro/year (reduced risks on colon cancer, stroke, diabetes 2).
5 Gender equity	Globally men eat (much) more meat per capita compared to women and women suffer most from negative impacts of climate change (for ca. 15% caused by GHG-emissions from livestock farming).
11 Sustainable cities and communities	The TAPP Coalition will start projects to make cities and communities more sustainable in the way they eat food (incl meat).
12 Responsible consumption and production	On average, 35% of food related GHG-emissions are caused by meat consumption. Beef and lamb have very high GHG-emissions per kg, compared to chicken, vegetables, nuts or meat alternatives. The EAT-Lancet report (2019) advised a meat consumption of maximum 15 kg per capita (global healthy, sustainable diets), while in most high income countries, meat consumption is over 75 kg per capita.
13 Climate action	According to CE Delft Consultancy, meat taxes in the EU (28 countries) including environmental costs in the price of meat, will reduce GHG-emissions in the EU-28 with nearly 3% (120 Mton/year). This will happen if EU-28 consumption of chicken will be reduced by 30%, pork with 57% and beef and veal with 67%. https://www.cedelft.eu/en/publications/2411/a-sustainability-charge-on-meat
15 Life on land (forests, biodiversity)	According to WWF UK, 60% of global biodiversity loss is caused by global meat and dairy consumption. TAPP Coalition is focused to tackle ground causes of deforestation and biodiversity loss, caused by meat consumption and production. https://www.ecowatch.com/biodiversity-meat-wwf-2493305671.html
16 Peace, justice and strong institutions	Global growth of meat consumption leads to increasing GHG-emissions, while according to the Paris Climate Agreement, GHG-emissions have to go down with ca. 2-7% per year (1,5-2 Degrees C goal). Global warming may lead to armed conflicts, so reducing meat consumption and reducing GHG-emissions from meat production, will contribute to less risks of climate related conflicts, less climate refugees and to more peace. The TAPP Coalition aims to build strong national and international institutions focused to reduce GHG related risks from food production. Even in 2019, the USA Pentagon released a report that climate change is a national security issue. https://www.militarytimes.com/news/your-military/2019/01/18/dod-majority-of-mission-critical-bases-face-climate-change-threats/
17 Partnerships for the SDG goals	TAPP Coalition will form partnerships with different stakeholders (ngo's, business, science, governments).

